

MELANIE MARQUIS

BELTANIE

RYTUAŁY, PRZEPISY
I ZAKLECIA NA
ŚWIĘTO KWIATÓW

MELANIE MARQUIS

BELTANIE

RYTUAŁY, PRZEPISY
I ZAKŁĘCIA NA
ŚWIĘTO KWIATÓW

PRZEŁOŻYŁA
Anna Alochno-Janas

TYTUŁ ORYGINAŁU:

Beltane: Rituals, Recipes & Lore for May Day
Llewellyn's Sabbat Essentials #2

Redaktorka prowadząca: Ewa Pustelnik
Wydawczynie: Agnieszka Fiedorowicz,
Agata Garbowska-Karolczuk, Katarzyna Masłowska
Redakcja: Anna Strożek
Korekta: Ewa Karczewska, Natalia Galuchowska
Ilustracje w książce: Mickie Mueller
Projekt okładki: Ewa Popławska
Ilustracja na okładce: © Ewa Popławska
DTP: Maciej Grycz

Beltane: Rituals, Recipes & Lore for May Day
Llewellyn's Sabbat Essentials #2

Copyright © 2015 by Melanie Marquis
Published by Llewellyn Publications
Woodbury, MN 55125 USA
www.llewellyn.com

Copyright © 2023 for the Polish edition by Wydawnictwo KobiECE
Agnieszka Stankiewicz-Kierus sp.k.
Copyright © for the Polish translation by Anna Alochno-Janus, 2015

Wszelkie prawa do polskiego przekładu i publikacji zastrzeżone. Powielanie i rozpowszechnianie z wykorzystaniem jakiejkolwiek techniki całości bądź fragmentów niniejszego dzieła bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody posiadacza tych praw jest zabronione.

Wydanie IV
Białystok 2023
ISBN 978-83-8321-274-6

Grupa Wydawnictwo KobiECE | www.WydawnictwoKobiECE.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp do serii Sabaty	7
Wybierz się w podróż do wnętrza Koła Czasu	9
Stosunek nowoczesnych pogan do Koła Czasu	14
Stare praktyki	19
Nowe praktyki	49
Współczesne motywy przewodnie i elementy wspólne	51
Sabat Beltane na wsi	52
Sabat Beltane w mieście	53
Różni poganie i różne praktyki	54
Współczesne zgromadzenia i uroczystości z okazji sabatu Beltane ..	63
Współczesne uroczystości świeckie	69
Polecane aktywności	72
Przegląd mechanizmów obronnych	73
Zaklęcia i wróżby	79
Zaklęcia z okazji sabatu Beltane	81
Wróżenie z okazji sabatu Beltane	92

Receptury i rękodzieło	103
Receptury kulinarne z okazji sabatu Beltane	105
Rękodzieło z okazji sabatu Beltane	123
Modlitwy i wezwania	143
Rytuały świąteczne	163
Pojęcia związane z sabatem Beltane	191
Polecane lektury	203
Bibliografia	205
Wybrane źródła w języku polskim	213
O autorce	216

CHOCIAŻ WSPÓŁCZESNE PRAKTYKI pogan często bardzo różnią się od tego, co robili nasi pradawni przodkowie, to jednak nasze celebrowanie sabatu Beltane odzwierciedla ponadczasowe wierzenia i tradycje, które przetrwały w ciągu wieków. Kiedy natura znajduje się w wiosennej glorii, naturalne jest, że radujemy się i świętujemy, widząc ciepłe promienie słońca, piękne kwiaty i wzrastające rośliny, które wkrótce dojrzeją do karmienia i odżywiania całych mas ludzkich. Sabat Beltane to czas świętowania z okazji nadejścia wiosny i lata, czas uczczenia wzrastającej siły słońca oraz dłuższych dni i kojącego ciepła, które ono ze sobą przynosi. Podczas gdy natura rozkwita, to samo dzieje się z ludzką duszą, i kiedy zbliża się dzień Beltane, stajemy się pełni energii i rozbudzeni seksualnie. Nasze głowy zaprzęta miłość, lubieżne myśli często zajmują nasz czas, a my spostrzegamy, że jesteśmy w nastroju do zabawy, podniecenia, magii itd.

WSPÓŁCZESNE MOTYWY PRZEWODNIE I ELEMENTY WSPÓLNE

Mimo że uroczystości i zwyczaje różnią się od siebie w zależności od miejsca na mapie i od danej jednostki, to jednak istnieje wiele wspólnych motywów i podobieństw. Uroczystości

mają tendencję do wywoływania uczucia bez troski i śmiechu, a rytuały z reguły skupiają się na takich wartościach jak: płodność, dobrobyt, zdrowie, ochrona, oczyszczenie i wzrost, kiedy nastaje sezon letni. Działania magiczne dążą w kierunku motywów miłości, namiętności i romansu, a magia seksualna staje się ulubioną techniką czarowania. Muzyka, taniec, ucztowanie, śpiewy, pikniki i rytuały związane z ogniskiem domowym i wspólnym gromadzeniem się ludzi są często włączane do obchodów święta Beltane, a kwiaty i roślinność są powszechnie używane jako symbol obfitości i urodzajności natury. Większość uroczystości z okazji sabatu Beltane ma miejsce na zewnątrz tam, gdzie jest to możliwe, z towarzyszeniem radosnej zabawy i magii, które odbywają się przez całą dobę. Seks, miłość, śmiech, romans i świętowanie wiosny i sezonu letniego stają się punktem centralnym uroczystości, a popularnymi aktywnościami tego czasu są: spacery, pikniki, imprezy składkowe, tańce wokół majowego słupa i gry romantyczne na świeżym powietrzu.

SABAT BELTANE NA WSI

Poganie na terenach wiejskich świętują sabat Beltane za pomocą rytuałów skoncentrowanych na oddawaniu czci urodzajności natury i zapewnianiu sobie dobrobytu i ochrony dla rodziny, gospodarstwa i mienia. Często rozpala się duże ogniska i odprawia rytuały magiczne mające na celu ochronę zwierząt domowych i zbiorów. Niektórzy ludzie przeprowadzają swoje bydlę między dwoma ogniskami, próbując w ten sposób

ustrzec zwierzęta przed chorobami i urazami, podobnie jak robili to pradawni Celtowie. Powszechną praktyką jest również obchodzenie granic swojej posiadłości i jednocześnie odprawianie rytuałów ochronnych. Domy i ołtarze dekoruje się często dzikimi kwiatami i inną roślinnością naturalnie występującymi na danym terenie, świeżo zebranymi na dzikich łąkach przez mieszkańców wsi tuż przed sabatem. Większość wiejskich pogan świętuje Beltane w pojedynkę albo w małych grupach złożonych z najbliższej rodziny i być może także z kilku mieszkających nieopodal przyjaciół i sąsiadów.

SABAT BELTANE W MIEŚCIE

Poganie miejscy, którzy odczuwają korzyści z życia w mieście, napotykać na pewne przeszkody, kiedy przychodzi do świętowania sabatu Beltane. Początkującym może być trudno znaleźć miejsce do rozpalenia sabatowego ogniska, kiedy są otoczeni przez wieżowce i korki drogowe. Innym znowu może przeszkadzać to, że roślinność w mieście jest często uboga, przez co komunikowanie się z naturą w betonowej dżungli może być dużym wyzwaniem. Jednak tego rodzaju trudności nie mają znaczenia dla pomysłowych, współczesnych pogan, a miejskie wiedźmy odnajdują twórcze sposoby, aby im zaradzić. Na przykład zamiast ognisk używa się świec i kominków, a szybka wyprawa do kwaciarni może nam zapewnić nagrodę w postaci prawdziwego listowia do udekorowania zarówno korytarzy, jak i miejsc do odprawiania rytuałów. Czasem stosuje się sztuczne kwiaty w miejsce świeżych i naturalnych. Dla wielu miejskich

pogan celebrowanie sabatu Beltane odbywa się na zewnątrz w publicznych parkach. Skoro większość mieszkańców miast nie uprawia roślin ani nie hoduje zwierząt gospodarskich, rytuały Beltane są zwykle skupione na bardziej osobistych celach, takich jak rozwój osobisty, kreatywna twórczość, oczyszczanie i romans. Do magii i rytuałów mogą zostać włączone rośliny doniczkowe i zwierzęta domowe, które nadają miejskim praktykom charakter nieco większego kontaktu z naturą. Obecnie coraz częściej na terenach miejskich występują otwarte i ugruntowane wspólnoty pogańskie, a rytuały z okazji sabatu Beltane i towarzyskie zgromadzenia są powszechne w wielu większych miastach Ameryki.

RÓŻNI POGANIE I RÓŻNE PRAKTYKI

Oto próbka pogańskich „wyznań” i krótki przegląd ich kilku różnych sposobów na uczczenie sabatu Beltane. Miej jednak na uwadze, że poganie są grupą różnorodną i nawet między poganami uznającymi te same ścieżki i tradycje wciąż istnieją duże różnice w praktykach i wierzeniach.

Celtyccy rekonstrukcyjniści

Celtyccy rekonstrukcyjniści stawiają sobie za cel praktykowanie religii wczesnoceltyckiej jako tej, która jest najbardziej wierna historii. Często określają oni czas obchodów święta Beltane za pomocą obserwacji widocznych znaków w naturze. Kiedy lokalne drzewa głogu zaczynają kwitnąć, jest to interpretowane jako sygnał, że nadszedł właśnie czas sabatu Beltane.

Alternatywą jest obchodzenie święta Beltane w dniu pierwszej pełni księżyca następującej po kwitnieniu głógów albo wyznaczanie czasu świętowania tak, aby jego data zbiegała się z terminem, kiedy słońce znajduje się pod kątem piętnastu stopni w relacji do konstelacji Byka. Wielu celtyckich rekonstrukcjonistów wiąże sabat Beltane z jego gaelicką nazwą *Lá Bealtaine*.

Podobnie jak sami Celtowie, tak i celtyccy rekonstrukcyjniści zwykle oznaczają sabat Beltane rytualnymi ogniskami. Rozpalają dwa ogniska, a wówczas bydlę, czworonożni pupile oraz ludzie przechodzą między nimi, aby zapewnić sobie błogosławieństwa i ochronę. Potem zapala się świece od ognia głównego ogniska i przynosi się je do domu, co jest odzwierciedleniem pierwotnej celtyckiej tradycji ponownego rozpalania płomieni ogniska domowego od świętego ognia Beltane. Na terenach miejskich, gdzie nie jest możliwe rozpalenie ogniska, współcześnie poganie mogą je zastąpić pochodniami lub świecami.

Popularną tradycją jest również uctowanie i ogólna radość, czasem przygotowuje się nawet tradycyjne celtyckie potrawy i napoje. Do domu przynosi się gałązki drzewek kwitnących, a jarzębinowe krzyże zawiesza się częstokroć na ścianie jako środek do uzyskania magicznej ochrony. Niegdyś szeroko znany i powszechnie wychwalany na całych Wyspach Brytyjskich jako ochronny talizman jarzębinowy krzyż był równoramiennym krzyżem zrobionym z dwóch drewniaków jarzębiny, które często związywano na środku za pomocą kawałka czerwonej nitki. Odprawiano także ceremonie dotyczące tradycji majowych krzewów i oddawano cześć bóstwom. Celtyccy rekonstrukcyjniści mogą także celebrować sabat Beltane, odwiedzając źródła,

gdzie można wygłaszać modły albo afirmacje skierowane do ducha studni oraz składać mu ofiary.

Wicca

Wicca to tradycja czarostwa wprowadzona około połowy XX wieku i oparta na przedchrześcijańskich wierzeniach animistycznych oraz zasadach i praktykach szamańskich. Większość wiccan oddaje cześć męskiemu bóstwu, znanemu jako Rogaty Bóg, oraz żeńskiemu bóstwu o trzech aspektach, znanemu jako Potrójna Bogini. Jej trzy aspekty odnoszą się do trzech oblicz kobiety: dziewicy, matki i wiedźmy-staruchy. Większość wiccan ma tendencję do bycia eklektycznymi w swoich praktykach i chociaż muszą się oni stosować do pewnych tradycyjnych metod czy wytycznych, zawsze pozostaje mnóstwo miejsca na personalizację, improwizację i kreatywne podejście do obrzędów. Wiccańskie obchody sabatu Beltane zwykle skupiają się na płodności i seksualności, chociaż powszechne mogą być także motywy obfitości, ochrony, oczyszczenia czy wzrostu. Punktem centralnym uroczystości często stają się tańce wokół majowego słupa, a wiele lokalnych grup gości przewodniczy spotkaniom wspólnot. Zazwyczaj rozpała się jedno lub dwa ogniska, a towarzyszą im głośne zabawy, ogólna wesołość i zamieszanie.

Chociaż zwyczajowe podejście do święta cieszy się dużym szacunkiem, to jednak przeważa atmosfera zabawy i frywolności. Sprośne zachowania stają się czymś stosownym, przyjacielski flirt jest mile widziany, a otwarte rozmowy o charakterze erotycznym są ogólnie przyjętą normą. W niektórych

kowenach najwyższa kapłanka i najwyższy kapłan przywracają do życia beltański mit o młodym, pożądlwym bogu łączącym się z płodną, dziewiczą boginią, dając tym samym nowe życie i odnowienie ziemi. Czasem to przywrócenie ma charakter rytualnego seksu, ale obecnie wiele grup poprzestaje na bardziej symbolicznych reprezentacjach mitu, wykonując czynności, które mają jedynie imitować akt seksualny. Na przykład różdżka lub berło mogą być gwałtownie zrzucone do naczynia, co ma być symulacją penetracji w czasie stosunku seksualnego; naczynie jest tutaj symbolem energii żeńskiej, a różdżka lub berło reprezentuje energię męską. Czy to dosłowny, czy tylko symboliczny – rytuał zjednoczenia służy świętemu celowi: ma przynieść praktykującym go uczestnikom głębsze, empiryczne zrozumienie urodzajności ziemi i jej kwitnienia po tym, jak przeminie ciemniejsza część roku.

Chociaż rytualna nagość jest preferowanym „strojem” podczas świętowania wiccańskiego sabatu Beltane, to jednak często nosi się rytualne szaty ozdobione girlandami kwiatów, a normą jest ubiór o żywych kolorach. Dominują zielony i żółty, ale pojawiają się także różowy, biały i inne pastelowe kolory, mające odwoływać się do wiosny, nieskazitelności i romantyzmu. Często dom i ołtarz dekoruje się w ten sam sposób, przyozdabiając je kwiatami i kolorami wiosny.

Wiccanie praktykujący w pojedynkę mogą odprawić medytację, rozkoszując się czasem spędzonym w samotności na słońcu albo użyć świecy jako centralnego punktu uroczystości podczas nocnych obchodów święta. Można odmawiać modlitwy i składać ofiary Bogu i Bogini, a czasem także duszkom.

Składane ofiary występują zwykle w postaci pożywienia, wody, kwiatów i ziół.

Same rytuały są często bardziej rozbudowane i oficjalne w porównaniu ze znacznie częściej praktykowanymi obchodami esbatowymi, a ich charakter jest zwykle radosny, pełen nabożnej czci i uroczysty. Podczas rytuałów oddaje się cześć Bogini i Bogu oraz recytuje przywołania i/lub inwokacje.

Do rytuału podczas sabatu Beltane włącza się często magię, a powszechnymi motywami dla zaklęć, uroków i czarodziejskiego rzemiosła są: miłość, romans, obfitość, wzrost i dobrobyt. To czas, kiedy popularne stają się wszelkie wróżby, a wiccane mogą w tym celu stosować cały repertuar narzędzi magicznych, takich jak: tarot, runy, wahadełka czy I Ching, aby podejrzeć swoją przyszłość w takich sferach jak: zdrowie, bogactwo, miłość oraz ogólnie pojęty sukces życiowy.

Barbarzyńcy

Barbarzyńcy poganie wyznają Ásatrú* i inne neopogańskie ścieżki, które obejmują przedchrześcijańskie tradycje religijne Niemiec, Skandynawii i innych miejsc w Europie Północnej. Chociaż obchody Święta Majowego nie są najważniejszymi świętami w barbarzyńskim roku obrzędowym, to jednak wiele współczesnych barbarzyńców obchodzi tę okazję, świętując niemieckie święto Walburga albo Noc Walpurgi 30 kwietnia, a Święto Majowe 1 maja. Zgodnie z wierzeniami jest to czas, kiedy święci się magia i kiedy wążsają się duchy. Współcześnie barbarzyńcy mogą celebrować tę okazję, zapalając wielkie

* Neopogańska religia politeistyczna odwołująca się do mitologii nordyckiej.

ognisko, wydając ucztę i wznosząc obfite toasty na cześć boga Wotana (zwanego też Odyнем) oraz boginek magii.

(Współcześni) druidzi

W przeciwieństwie do celtyckich rekonstrukcjonistów, którzy starają się podążać za historyczną religią pradawnych Celtów na tyle, na ile to tylko możliwe, współcześni druidzi funkcjonują bardziej w stylu celtyckich odnowicieli, wybierając elementy z wierzeń starożytnych Celtów i adaptując je do czasów współczesnych. Współcześni druidzi są często eklektyczni, scalają różne tradycje i nowe pomysły z uświęconymi tradycją praktykami starożytnych Celtów. Nowocześni druidzi mogą akcentować święto Beltane za pomocą rytuału ku czci bogini Danu, matki ziemi oraz boga Belenosa, króla słońca. Sabat Beltane jest postrzegany jako czas świętowania płodności, zjednoczenia i seksualności. To czas ochrony i oczyszczenia z win oraz czas czczenia zmarłych. Wierzy się, że w czasie sabatu Beltane duchy robią dużo więcej figli i psot, bowiem w owym czasie zasłona między dwoma światami staje się cieńsza – podobnie jak to się dzieje w czasie sabatu Samhain. Niektórzy współcześni druidzi noszą dzwoneczki, by pomóc trzymać złośliwe duszki z dala od siebie. Odmawia się modlitwy, prosząc o zdrowie, dobrobyt, ochronę i miłość, jak również składa się bogom i zmarłym ofiary złożone z chleba, piwa albo pitnego miodu.

Tradycyjne czarostwo

Tradycyjne czarostwo to religia wiedźm niebędących wiccankami, które opierają swoje praktyki na przedchrześcijańskich

wierzeniach animistycznych, tradycyjnej magii ludowej i często politeistycznym systemie wierzeń. Tradycyjne czarostwo różni się w zależności od miejsca, a poszczególne praktyki bazują na lokalnej kulturze i otoczeniu, w którym żyje wyznawczyni. Niektóre tradycyjne wiedźmy świętują przesilenia i równonocę, a inne obchodzą cztery święta półkwartalne, ale mało która celebruje i jedno, i drugie. Tradycyjnie świętowało się albo przesilenia i równonocę, albo sabaty półkwartalne zgodnie z lokalnym stylem życia i potrzebami otoczenia. Tradycje, które były w większości rolnicze, mają tendencję do obchodzenia przesilenia i równonocy, podczas gdy tradycje bardziej pasterskie z korzeniami na terenach celtyckich uznają dni półkwartalne za Beltane. Kiedy tradycyjne wiedźmy świętują sabbat Beltane, mogą to robić tak, jak robili to ich przodkowie, czyli z towarzyszeniem ognisk, rytuałów, orgiastycznej zabawy, szacunku i magii.

Neopoganie

Neopoganizm to termin określający szeroką i różnorodną kategorię wyznawców podejmujących się dowolnej liczby form opartych na naturze duchowości albo nowym podejściu do starych wierzeń i praktyk pogańskich. Neopoganie obejmują wiccan, eklektyczne wiedźmy, nowoczesnych druidów i innych – prawie wszyscy żyjący współcześnie, którzy definiują samych siebie jako pogan, są również z samej definicji neopoganami, zgodnie ze znaczeniem terminu „nowy poganin”.

Neopoganie mogą świętować sabbat Beltane samotnie albo wraz z grupą. Obecnie wiele wspólnot posiada otwarte neopogańskie grupy społeczne, które zrzeszają ludzi z różnych

wyznań. Popularne są wśród nich codzienne pikniki z okazji sabatu Beltane, dlatego grupy takie często spotykają się w miejskich parkach, na zboczach gór, brzegach rzek i w innych przyjemnych miejscach. Standardem są przyjęcia składkowe, na które każdy uczestnik imprezy przynosi jakąś potrawę, aby dzielić się nią z innymi. Często grupy raczą się wspólnym spacerem na łonie natury albo przed, albo po ucztowaniu. W zależności od danej grupy mogą odprawiać także rytuały i czynić magię, które przybierają różnorodną postać.

Samotnie praktykujący neopaganie mogą wybrać świętowanie sabatu Beltane w tradycyjny sposób, odtwarzając praktyki danej ścieżki wyznaniowej lub systemu wierzeń, albo mogą zdecydować, że wolą być kreatywni, praktykując swoje własne obchody sabatu Beltane oparte na jednostkowym smaku, potrzebach, zdolnościach i intuicji oraz w całkowitej niezależności od jakiegokolwiek zastanej metody.

Eklektyczne czarostwo

Eklektyczne czarostwo to termin obejmujący wyznawców czarostwa, którzy mogą, ale nie muszą określać siebie mianem wiccan oraz którzy czerpią swoje praktyki i wierzenia z różnych tradycji i z zarówno osobistych, jak i lokalnych systemów magicznych i duchowych. Aspekty wspólne obejmują akcentowanie naturalnych energii i związków z porą roku, a większość eklektycznych wiedźm działa w bliskości z księżycem, słońcem, gwiazdami, ziemią i żywiołami.

Rytuały z okazji święta Beltane podkreślają energię wiosennej pory roku, dlatego rozpala się ogień na znak solidarności

ze słońcem i jego wzrastającą siłą. Motywy wspólne obejmują: obfitość, wzrost, dobrobyt, urodzajność, miłość i seksualność. Rytuały są zwykle bardzo radosne, a świeża zieleń – np. liście i kwiaty – jest często wykorzystywana do przystrajania ołtarza, jak również ozdabiania szat samych wiedźm. Czasem rośliny są jedynym strojem, jaki wiedźmy mają na sobie, a istnieją i takie wyznawczynie, które wolą całkowitą nagość.

Wiele eklektycznych wiedźm uważa sabat Beltane za czas idealny do oddania czci zjednoczonym energiom, które manifestują się kwitnieniem natury. Magię seksualną można wtedy uprawiać w pojedynkę, z partnerem albo z wieloma partnerami. Może ona wiązać się z silnym magicznym skupieniem albo mieć wysoce nabożny charakter, a towarzyszy jej rytuał, którego jedynym celem jest duchowe obcowanie z bóstwem, właściwie bez szczególnego celu magicznego. Może to być na przykład sytuacja, w której jedna osoba jest stymulowana przez grupę, kierując całą swoją energią ku wspólnemu magicznemu celowi. Inną formą rytuału jest ta, w której jedna osoba reprezentuje księżycową Potrójną Boginię, a druga – słonecznego Rogatego Boga, który ją zapładnia. (To zapłodnienie jest tu rozumiane w sensie magicznym i metaforycznym, bowiem rozważnie praktykuje się bezpieczny seks i dba się o kontrolę urodzeń). Magia seksualna może przybrać formę jednoosobowej autostymulacji przez przywoływanie boga wiosny. Poszczególne praktyki magiczne różnią się między sobą tak samo jak wiedźmy, co widać już w samym podziale wyznań i nazewnictwie.

*Sięgnij po
więcej!*

 www.wydawnictwokobiece.pl

 kobiece

 [wydawnictwo.kobiece](https://www.instagram.com/wydawnictwo.kobiece)